GEMEENTE HEERENVEEN

# Voorstel aan de gemeenteraad

**Opsteller**
Van Henten-Meijer, Betske

**Kenmerk**

**Vertrouwelijkheid**
Openbaar

**Onderwerp**
Rekenkamerrapport

## Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met de conclusies van het rapport 'De raad en de WGR' .
2. Het college de opdracht te geven om binnen drie maanden een plan van aanpak aan de raad aan te bieden met betrekking tot de aanbevelingen met daarin een proces om te komen tot een actualisatie van de nota samenwerken. In dat proces ook mee te nemen hoe de raad te betrekken bij niet-gereguleerd vormen van samenwerking en hierover het gesprek aan te gaan met (een vertegenwoordiging van) de raad.
3. Het college te verzoeken bij het agendapunt 'mededelingen' in de raadscommissies de raad actief te informeren over ontwikkelingen bij en besluiten in de Gemeenschappelijke Regelingen.

## Inleiding

De rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar de raad en de Gemeenschappelijke Regeling. Doel van het onderzoek is inzichtelijk te maken hoe het in de gemeente staat met de grip op Gemeenschappelijke Regelingen en na te gaan of en hoe deze kan worden versterkt, ook gelet op de (extra) instrumenten die de nieuwe wet biedt.

*Conclusies*

a. In de nota Samenwerken beschrijft de gemeente hoe ze grip op verbonden partijen o.a. de Gemeenschappelijke Regelingen wenst te houden. De voorgenomen implementatie van het plan lijkt niet of nauwelijks ten uitvoer te worden gebracht. Wel vindt er in beperkte mate onderzoek naar risico's plaats, veelal voortkomend uit de samenwerking tussen concerncontrollers van de Fryske gemeenten.

b. Uit de begroting 2024 blijkt dat de risico's van de Gemeenschappelijke Regelingen zijn benoemd, maar dat er geen of slechts in geringe mate sprake is van een risicoanalyse naar de oorzaken en potentiële effecten daarvan.

c. Gemeenschappelijke regelingen worden nog niet geëvalueerd, behoudens bij wijziging van de regeling (voorbeeld SDF). De raad heeft in maart 2023 besloten om elke gemeenschappelijke regeling minimaal één keer per 6 jaar te evalueren. Er ontbreekt een planning die uitvoering geeft aan dit besluit.

d. Uit de nader onderzochte regelingen FUMO en SDF komt naar voren dat de beleidsdoelen van de regeling in lijn zijn met de gemeentelijke doelen.

***Aanbevelingen***

Op basis van de conclusie komt de rekenkamer tot de volgende aanbevelingen:

Voor het college: Voer de nota Samenwerken uit, organiseer eigenaarschap op de implementatie ervan. De nota biedt goede kansen om de risico's van Gemeenschappelijke Regelingen in kaart te brengen en de samenwerking in de regio op concerncontrollers niveau kan daarbij helpend zijn.

Voor de raad: Bepaal als raad het bestuurlijk kader hoe gebruik te maken van de nieuwe instrumenten die de Wgr biedt om de grip op verbonden partijen (waaronder Gemeenschappelijke Regelingen) te versterken (o.a. instellen adviescommissie, breder inzetten mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen, wens om actief geïnformeerd te worden) en betrek hierbij ook de niet gereguleerde vormen van samenwerking.

**Beoogd effect**

De raad handvatten te bieden voor het verkrijgen van grip op Gemeenschappelijke Regelingen.

**Argumenten**

*1. Rekenkamer is een hulptroep van de raad*

De rekenkamer werkt primair voor de raad. De uitkomsten van de onderzoeken ondersteunen de raad bij het uitvoeren van de controlerende en kaderstellende taak, waarbij het accent ligt op het mogelijk lerend effect dat van de uitgebrachte onderzoeken kan uitgaan. De rekenkamer trekt op grond van het verrichte onderzoek conclusies en verstrekt vervolgens aanbevelingen aan de raad voor de toekomst. De raad besluit over het rapport. Het is aan de raad om vanuit zijn rol als opdrachtgever aan te geven hoe hij wil omgaan met de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer.

*2. Uitvoeren aanbevelingen aan college en raad*

In de verordening op de gemeentelijke rekenkamer artikel 14 staat de werkwijze bij de besluitvorming over een rapport: *De raad besluit voer het rapport en geeft het college zo nodig opdracht om binnen drie maanden te komen met een plan van aanpak.*

In de bestuurlijke reactie van het college (bijlage 1) geeft het college aan op welke wijze zij uitvoering wil geven aan de aanbeveling: Ook wordt bij onze eigen gemeente op dit moment onderzocht op welke wijze de specifieke invulling van toezicht en sturing op Gemeenschappelijke regelingen georganiseerd is en of deze (nog) aansluit op de huidige

situatie. Vervolgens wordt de ‘Nota Samenwerken’ geactualiseerd. Uw bevindingen en aanbevelingen, de wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen en de regionale aanpak worden hierin meegenomen.

Aan het college wordt gevraagd om een plan van aanpak te maken met betrekking tot de aanbevelingen met daarin een proces om te komen tot een actualisatie van de nota samenwerken. Samenwerking is breder dan alleen verbonden partijen. Er zijn ook niet-gereguleerde vormen, die grote invloed hebben op het realiseren van doelen. Een voorbeeld hiervan is de Friese energietafel.

Het college krijgt de opdracht om in het proces voor het actualiseren van de nota op te nemen vroegtijdig in gesprek te gaan met (een vertegenwoordiging van) de raad over hoe de betrokkenheid van de raad vorm kan krijgen zowel bij verbonden partijen als bij niet-gereguleerde vormen van samenwerking. Door de raad vroegtijdig te betrekken bij de actualisatie van de nota kan de raad aangeven hoe zij haar grip wil vormgeven.

*3. Wens raad om actief geïnformeerd te worden*

De raad heeft er behoefte aan intensief op de hoogte gehouden te worden, zo vermeld de aanbeveling, van de ontwikkelingen bij de Gemeenschappelijke Regeling en over onderwerpen die ter besluitvorming voor liggen. Voorstel is om het college te vragen naast de al bestaande wijze van informeren bij het agendapunt ‘mededelingen’ in de raadscommissie de raad actief te informeren over ontwikkelingen bij of besluiten in de verschillende Gemeenschappelijke Regelingen.

**Risico’s en kanttekeningen**

Een deel van de aanbeveling aan de raad, namelijk de manier waarop de raad gebruik wil maken van nieuwe mogelijkheden van de Wgr is via het richtinggevend besluit van 23 maart 2023, voorafgaand aan het opstellen van een gewijzigde gemeenschappelijke regelingen, onder de aandacht gebracht van de organisatie waarmee een gemeenschappelijke regeling is afgesloten. Samen met de wensen van de andere deelnemende gemeenteraden. De meeste gemeenschappelijke regelingen zijn de afgelopen maanden aangepast aan de Wgr of zijn vergevorderd in procedure.

Het richtinggevende besluit van de raad van maart 2023 ziet op de evaluatie van de gemeenschappelijke regelingen door de Gemeenschappelijke Regeling  en niet op evaluatie door iedere gemeente individueel.

Op basis van de inbreng van de gemeenten hebben de organisaties een gewijzigde gemeenschappelijke regeling voorgelegd aan de raden. Daarin is ook een termijn voor evaluatie opgenomen. Een planning voor evaluatie zal gezamenlijk moeten gemaakt op voorstel worden van de Gemeenschappelijke Regeling.

**Communicatie en participatie**
De rekenkamer Heerenveen plaatst het onderzoeksrapport op de website.

**Financiën**
N.v.t.

**Bijlagen**
1.Aanbiedingsbrief aan raad – de raad en de Wgr
2.Rapport De raad en de gemeenschappelijke regeling: een tandenloze tijger?
3.Bijlage 1:Bestuurlijk wederhoor – rekenkamerrapport De raad en de Wgr